

ОСКЪДНИ РЕСУРСИ ЗА ТРАНСПЛАНТАЦИОННИ ПРОЦЕДУРИ ПРИ НАРАСТВАЩИ ПОТРЕБНОСТИ ОТ ТРАНСПЛАНТАЦИЯ НА ОРГАНИ

А. Спасов

INSUFFICIENT RESOURCES FOR TRANSPLANTATIONS IN RELATION TO INCREASING NECESSITIES FOR ORGAN DONATIONS

L. Spasov

Резюме: Авторът разглежда съвременните проблеми на недостатъчното финансиране на органните трансплантации и възможни решения в трансплантационната медицина посредством интегралния подход. Засягат се въпросите за колективните и индивидуалните ценности, желания, страхове и надежди, които трябва да бъдат в центъра на широка обществена дискусия. В процеса на вземане на решение е необходимо достигането на консенсус по тези проблеми.

Summary: The author illuminates contemporary issues of scarce resources, organ donations and possible resolutions in the transplantation medicine through an integrated approach as well as consensus-oriented continuation of the public debate concerning collective and individual values, wishes, fears and hopes involved in the decision-making process.

Трансплантацията на органи започва да се смята за перспективна клинична процедура през 50–60-те години на XX век.

Идеята за използване на тъкани и органи за трансплантация не е нова. Но реалността е нова. За чудотворната трансплантация на органи, която спасява човешкия живот, се говори още в Средните векове. Първата успешна очна трансплантация обаче е осъществена едва през 1905 г. Първата трансплантация на бъбрек между близнаци е осъществена далеч по-късно – през 1954 г. През 1966 г. успешно се трансплантира първият черен дроб, а през 1967 г. се осъществява и първата сърдечна трансплантация в света (6).

Глобалният преглед на възможностите и реализацията на трансплантационни процедури установява, че понастоящем 85 % от пациентите, нуждаещи се от транс-

плантация на бъбреци, живеят в Западна Европа, Северна Америка и Япония. Това са и страните с най-високо развита медицина и стандарт на живот. Икономическите изследвания сочат, че жителите в останалата част на света никога не биха били в състояние да заплатят високата цена на трансплантациите на органи, както и за поддържане на живота на болните дори и тогава, когато органите за трансплантация са достъпни (7).

У нас бюджетът на Министерство на здравеопазването поема всички разходи за органните трансплантации, което включва както самата операция, така и пред и след трансплантационното лечение. С оглед осигуряване на равен достъп на граждани-те до трансплантация, основаващ се изцяло на медицински критерии за подбор, се поддържа Национален списък на чакащите